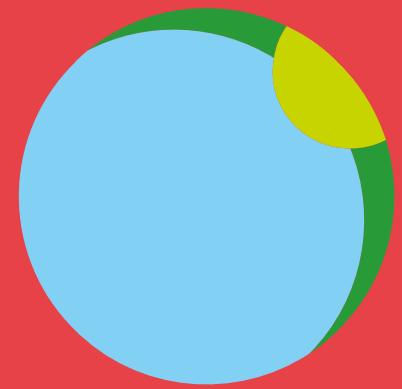

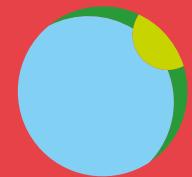
Talent for development

AERES
UNIVERSITY OF
APPLIED SCIENCES
DRONTEN

Grasland en emissies

Agnes van den Pol-van Dasselaar

AERES
UNIVERSITY OF
APPLIED SCIENCES
DRONTEN

31 januari 2023

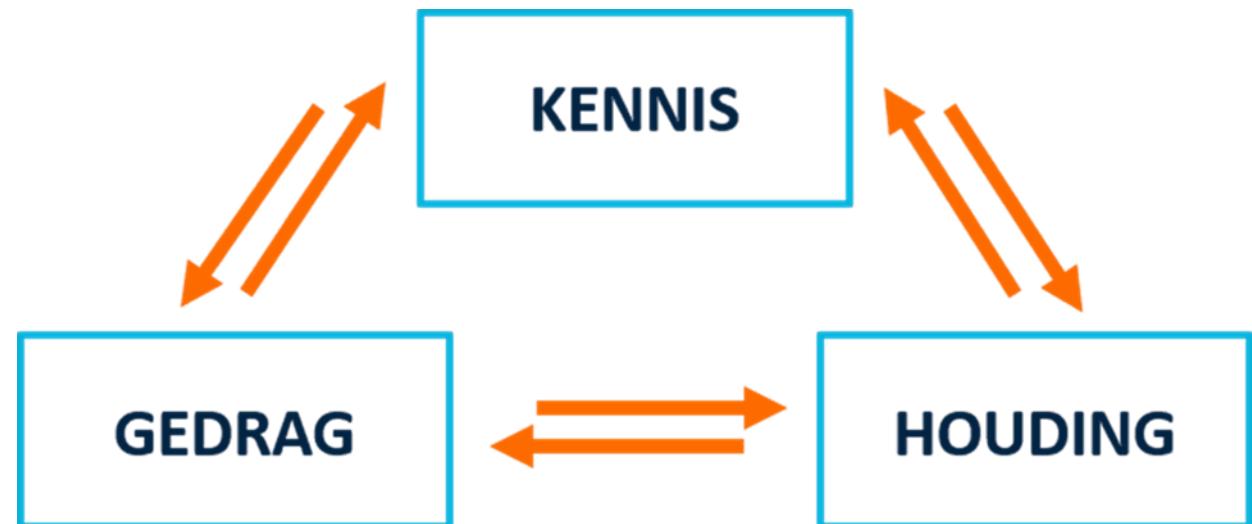
Inhoud

Grasland en emissies

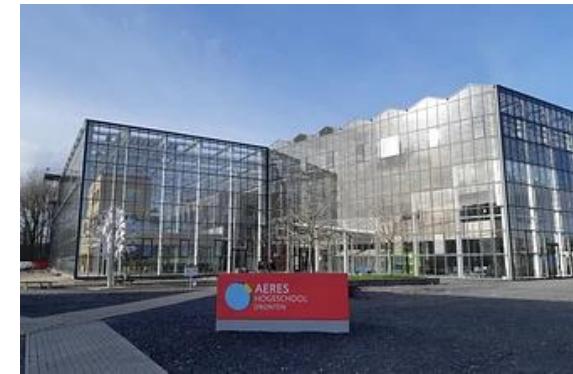
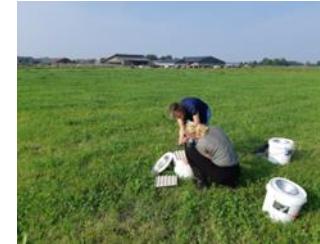
- Lachgas
- Methaan
- Koolstofvastlegging

Grasland en emissies

- Mind-set

Lectoraat Grasland en beweiding

Hoe kunnen graslanden optimaal beheerd en benut worden om waarde te creëren voor ondernemer én maatschappij?

Aeres Farms

Boegbeeld

Wat doet een lector?

Hoogleraar op HBO niveau*

1. Kennisontwikkeling:

- Agenderen
- Initiëren
- Produceren (onderzoek)

2. Kennisdoorwerking:

- Delen
- Overdracht
- Borging

3. Verbinden:

- Projecten
- Stakeholders
- Regio's

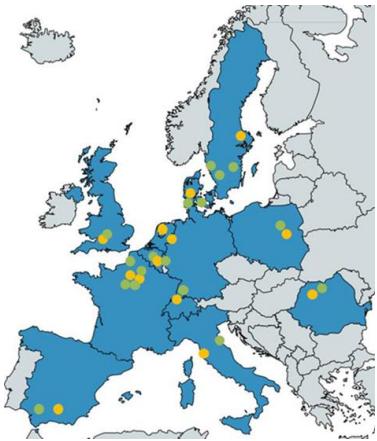
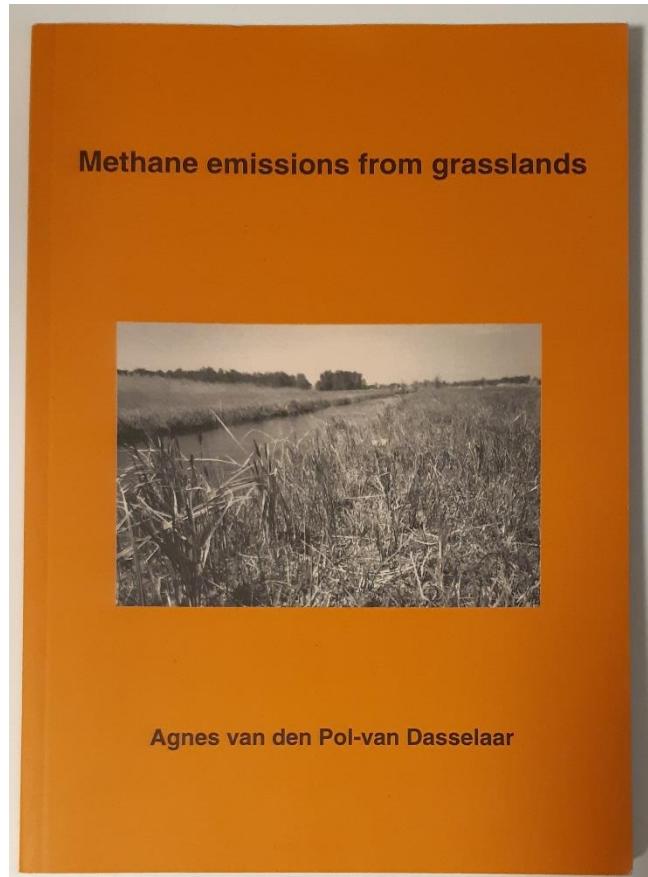

Onafhankelijke
expert

Spin in het web

* Wordt **niet** bekostigd uit onderwijsgeld

**EIP-AGRI Focus Group
Grazing for Carbon**

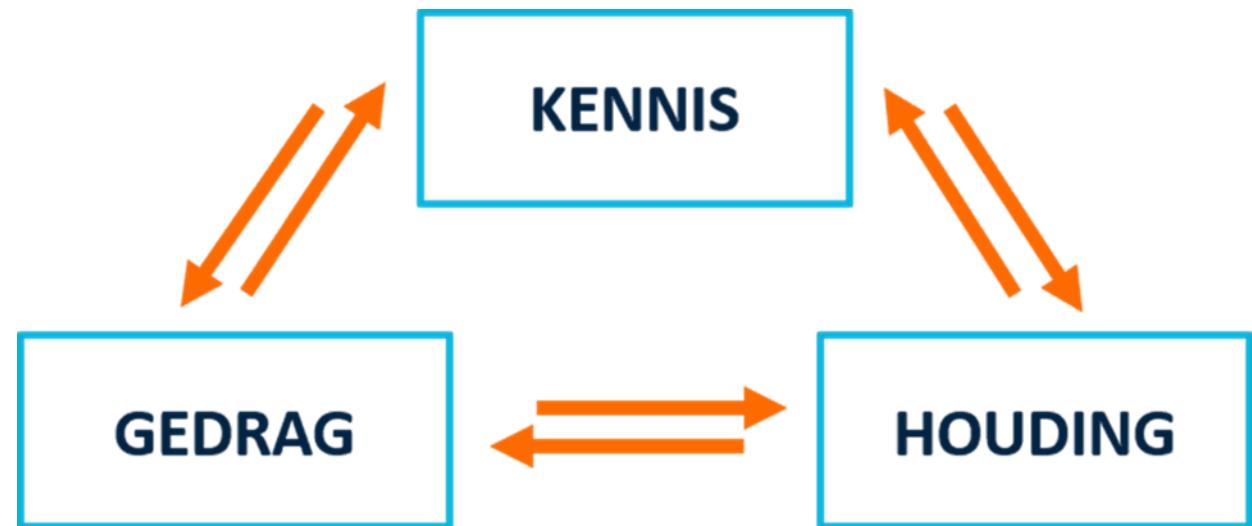
Inhoud

Grasland en emissies

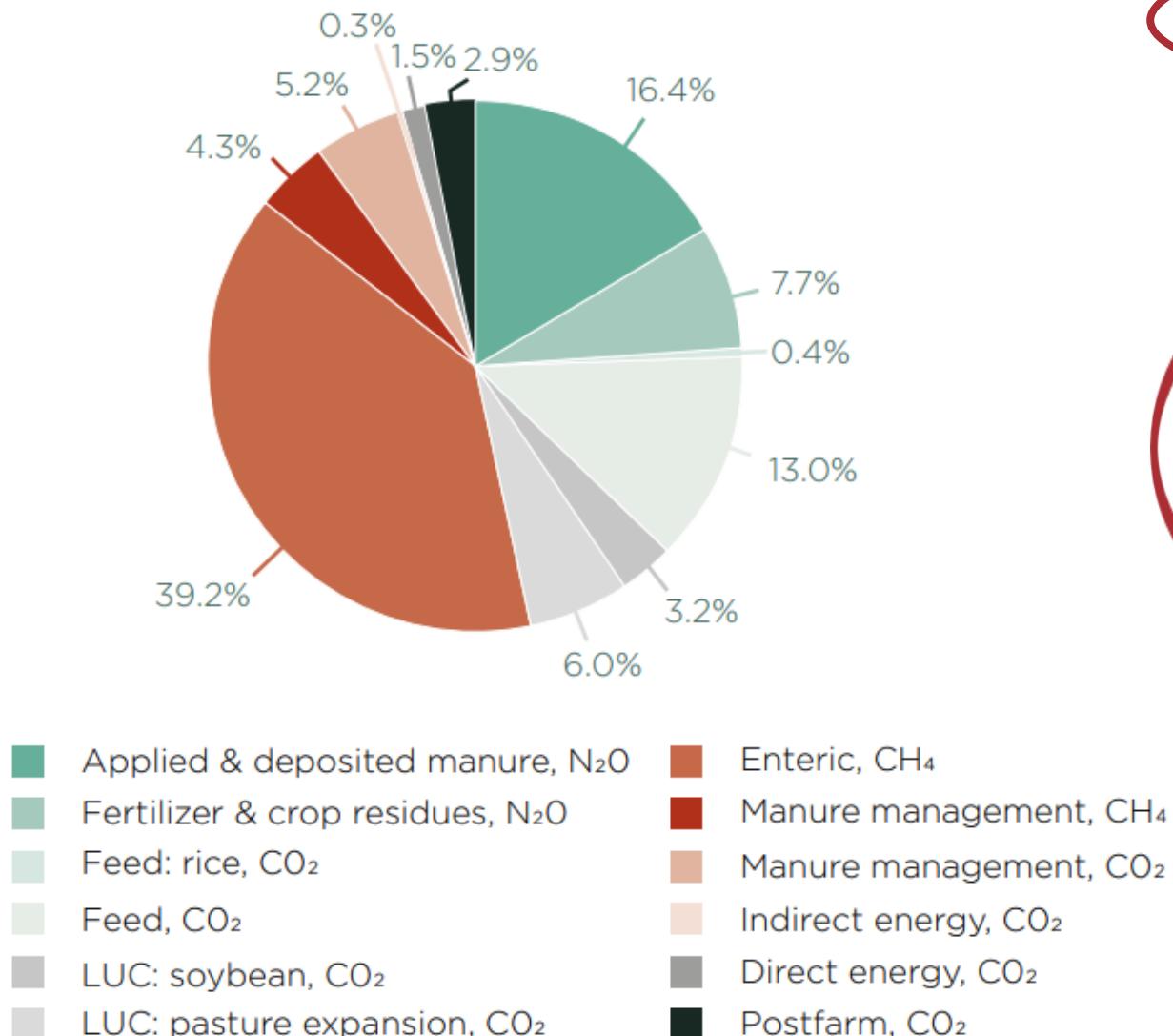
- Lachgas
- Methaan
- Koolstofvastlegging

Grasland en emissies

- Mind-set

Global greenhouse gas emissions from livestock production by emissions source and gas type (Gerber et al., 2013)

Livestock contribute 14.5% of human-made GHG emissions

Of this 14.5%

- Enteric fermentation from ruminant animals contributes nearly 40% of livestock GHGs
- Emissions related to manure contribute around 25%
- Production of animal feed contributes around 13%
- Land-use change for livestock contributes nearly 10%
- Post-farm emissions (processing & transport from farm to retail) contributes only 2.9%

Grasland in cijfers

- ~60% totale landbouwgrond in Nederland wordt gebruikt als grasland
- Grasland: 900.000 – 1 miljoen ha grasland
- Grootste areaal
  - (aardappel – graan: 150.000 – 200.000; snijmaïs 200.000 – 250.000)
- ~75% blijvend grasland

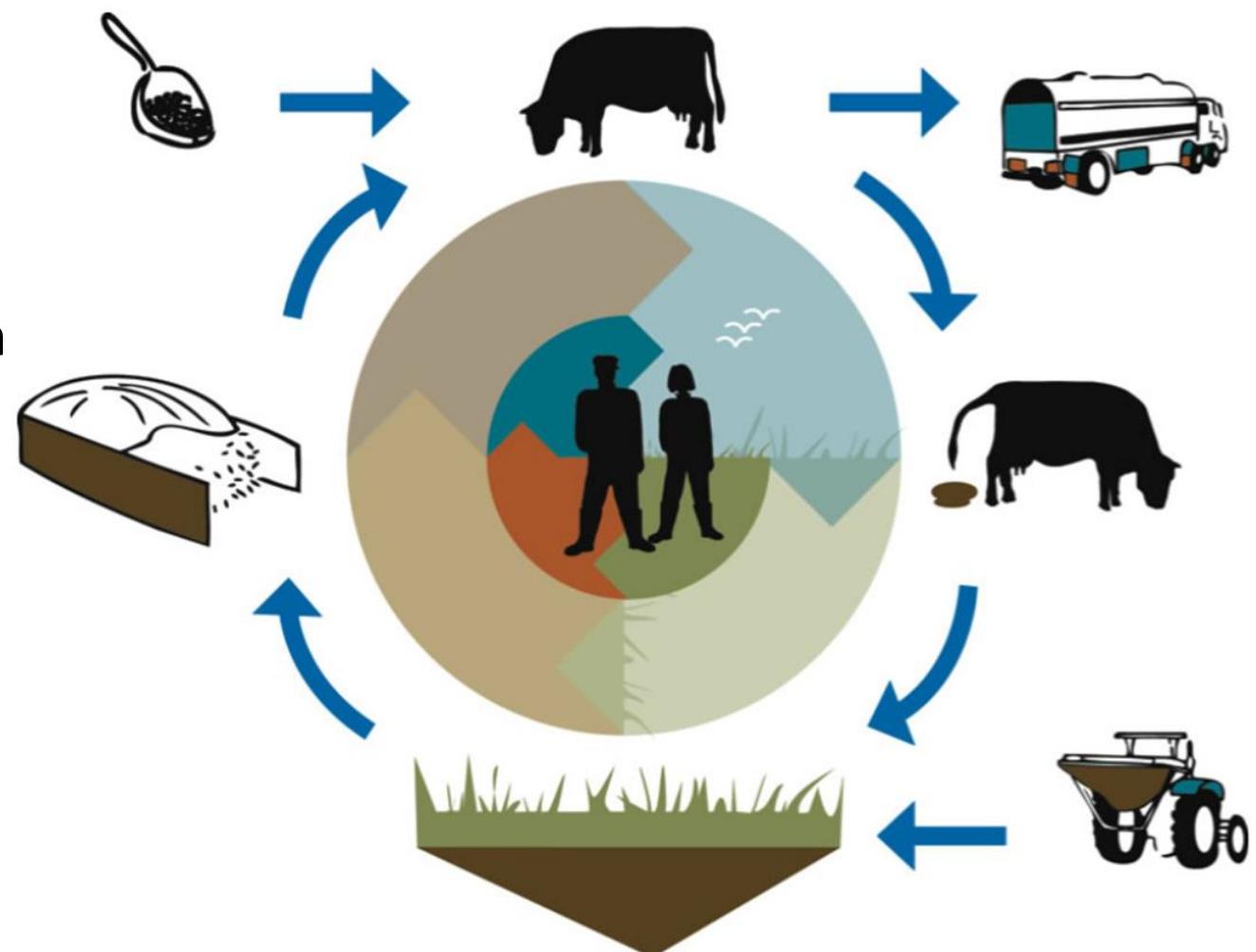
Focus op emissies en grasland

Emissies

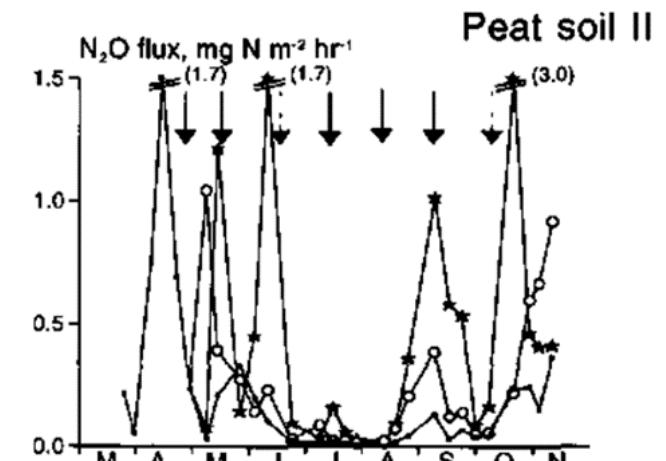
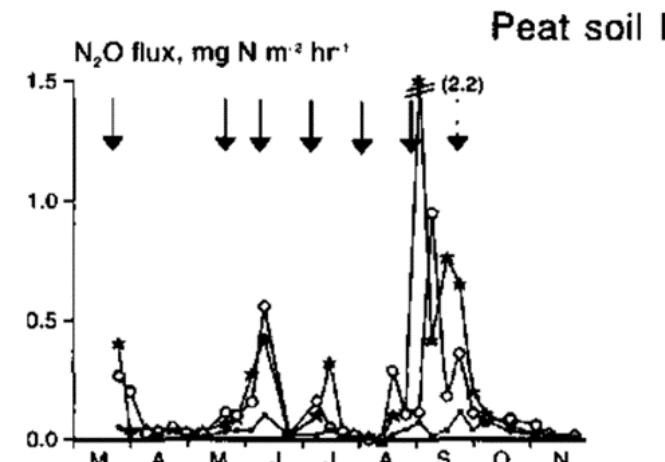
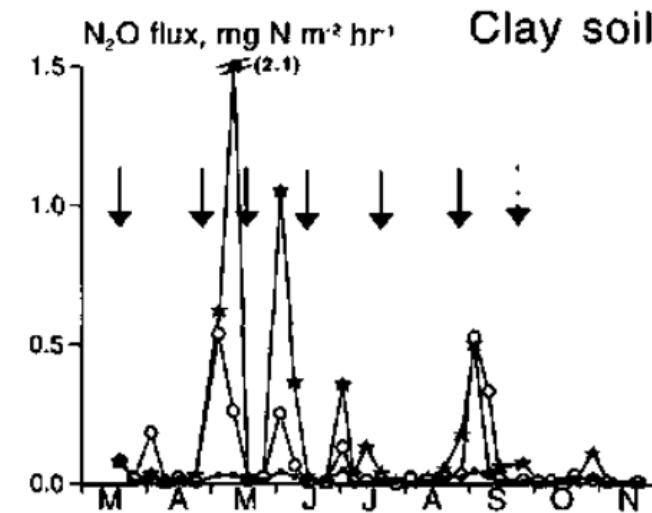
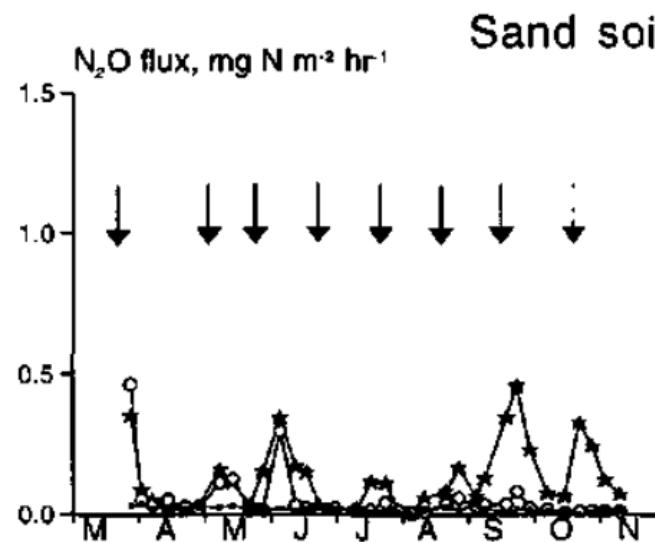
- Lachgas
- Methaan
- Koolstofvastlegging in de bodem

Grasland

- Dierlijke mest: N_2O
- Kunstmest: N_2O
- Bodem: CO_2 en N_2O

Lachgasemissie uit grasland door het jaar (Velthof, 1997)

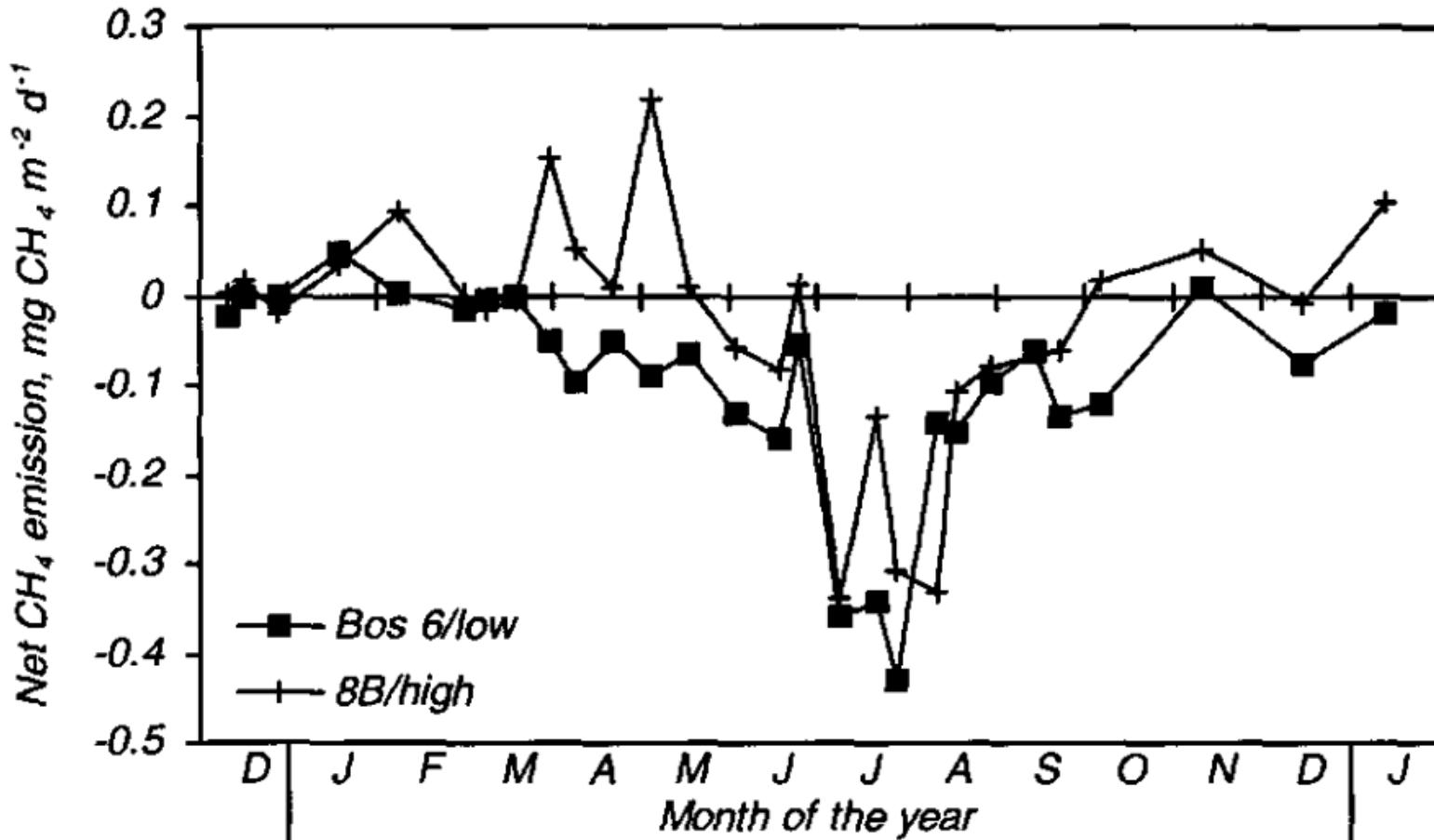
Peaks in daily N_2O emissions:

- post-fertiliser application
- during grazing
- strongly mediated by both temperature and rainfall

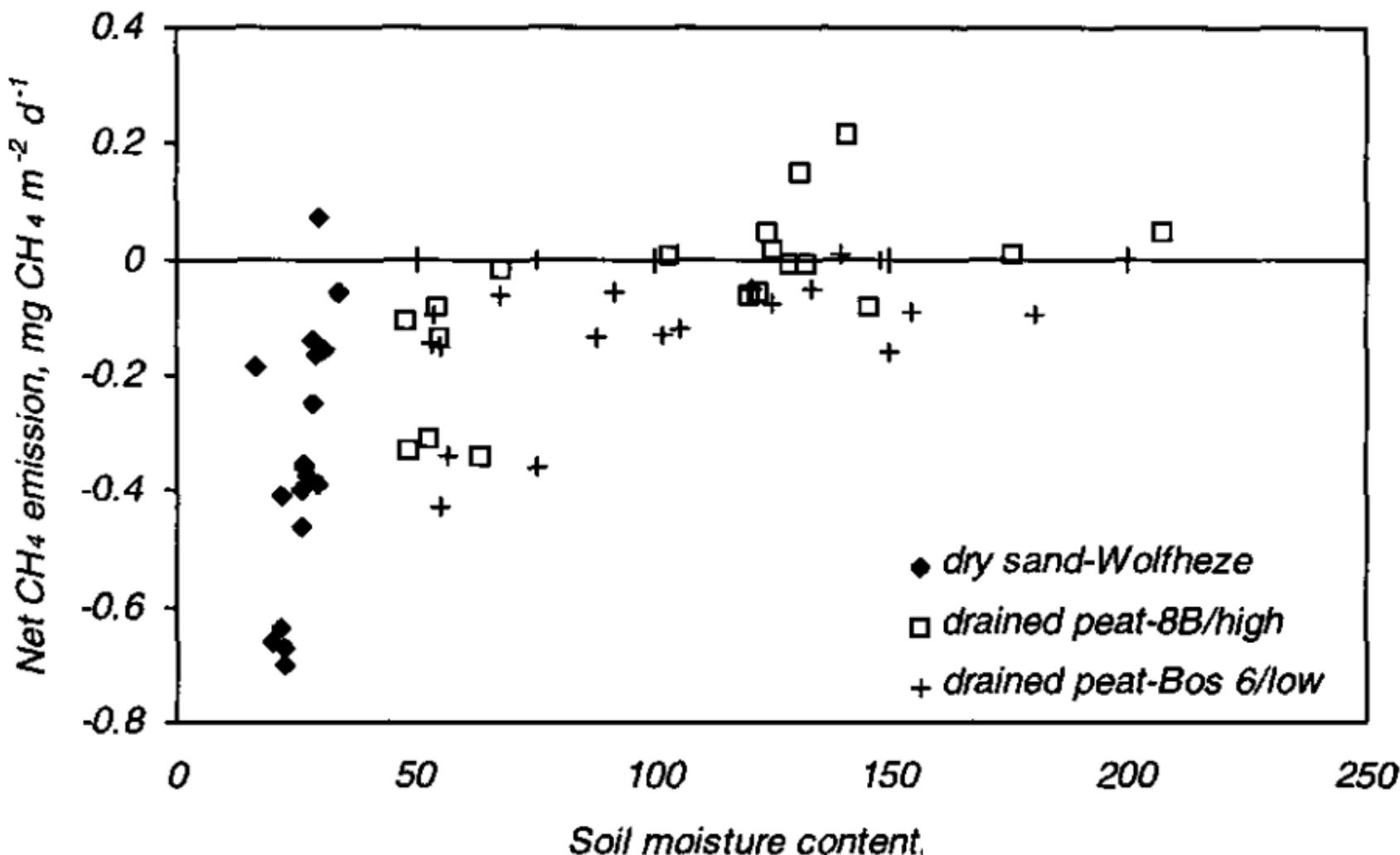
Opties graslandmanagement

- Minder beweidingsuren = minder emissies uit excreta
- Goede verhouding eiwit energie in het rantsoen = minder N in excreta = minder emissies uit excreta
- Minder stikstofbemesting (kunstmest en dierlijke mest); te veel betekent verlies
- Gebruik van slow-release meststoffen
- Gebruik van nitrificatieremmers
- Gebruik van klaver: lachgasemissies bij grasklaver in het algemeen lager dan bij bemest gras

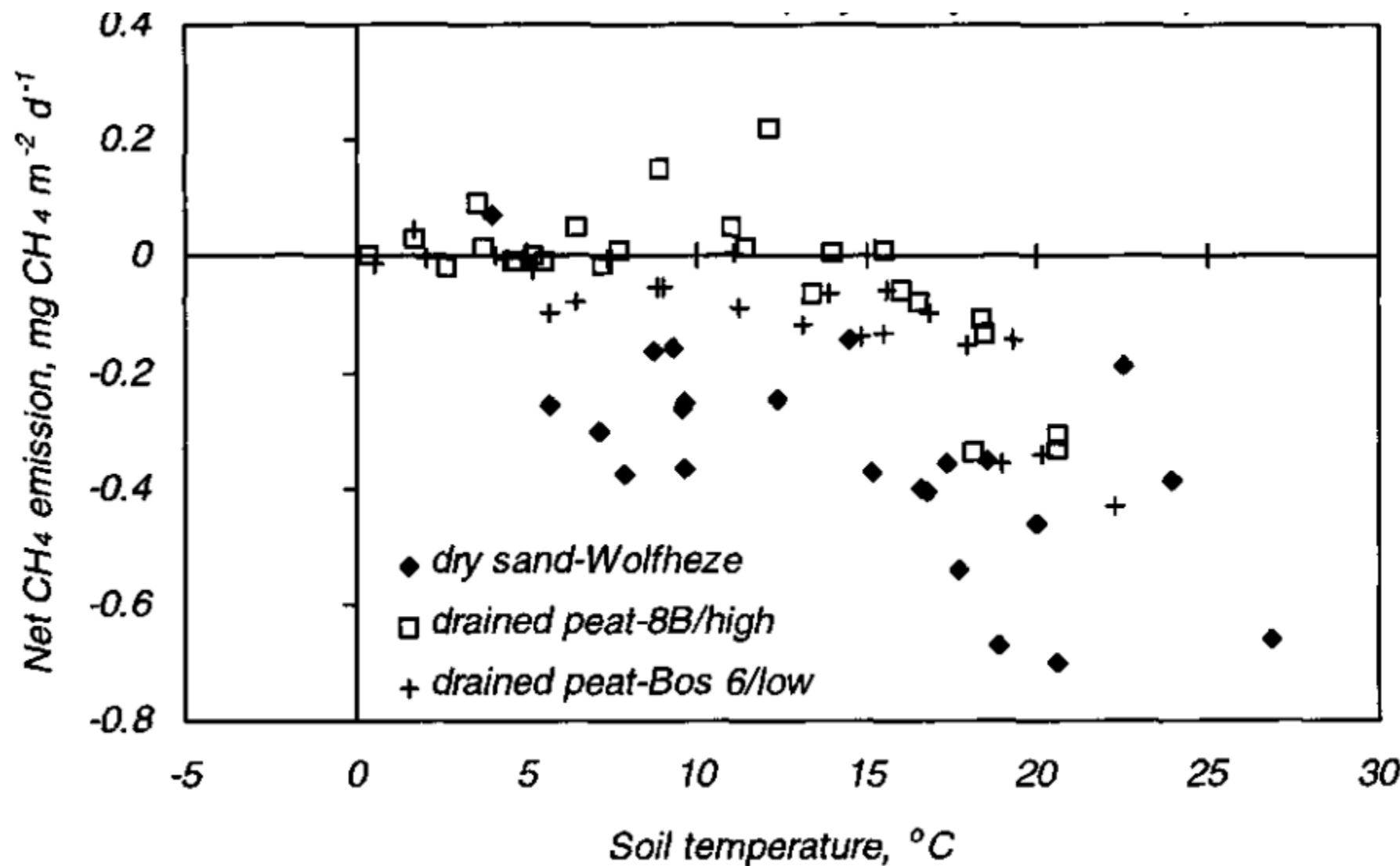
Methaanemissie uit grasland door het jaar (Van den Pol-van Dasselaar, 1998)

Invloed van vocht (Van den Pol-van Dasselaar, 1998)

Invloed van temperatuur (Van den Pol-van Dasselaar, 1998)

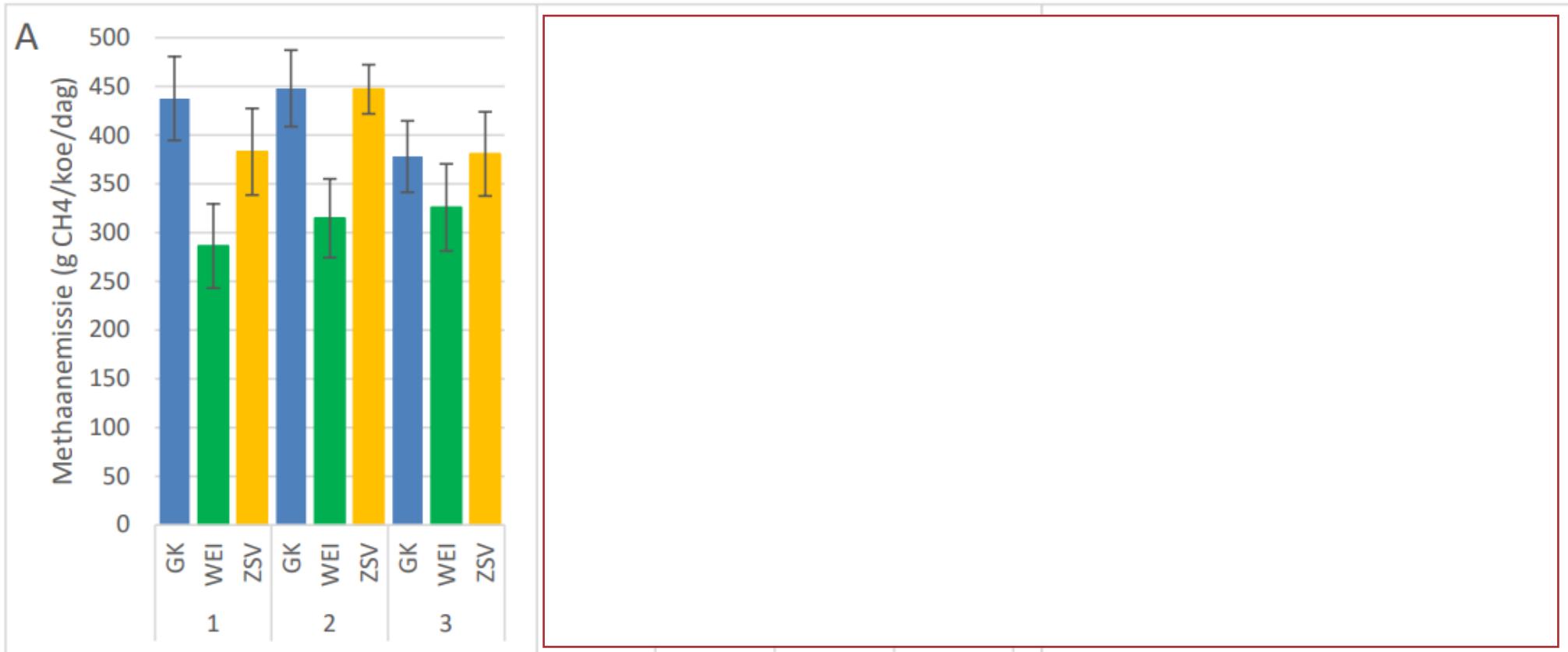
Opties graslandmanagement

Geen effect van stikstofgift

Geen effect van maaien versus weiden op emissies uit grasland

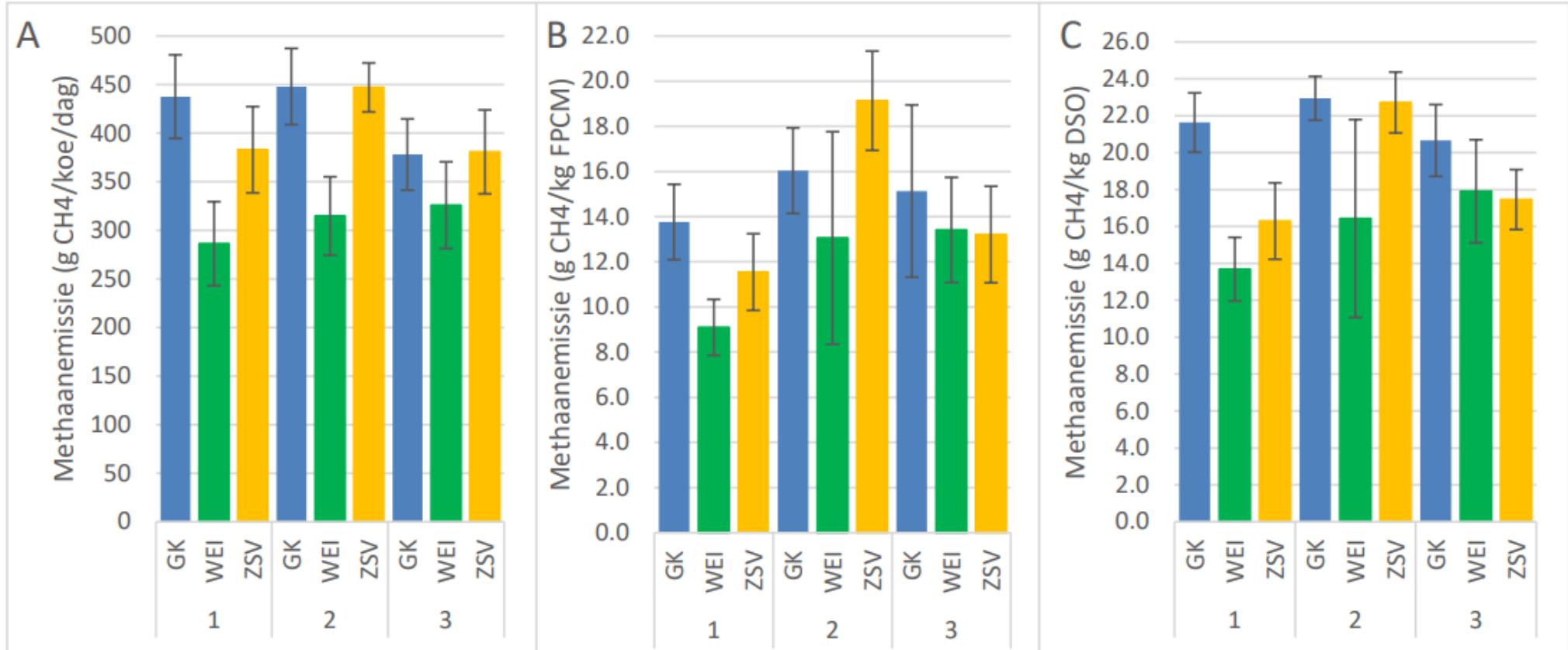
Bij beweiding minder mest in de opslag = minder methaanemissies uit mest

Methaanemissie volledig graskuil, dag en nacht weiden, zomerstalvoeding (Klootwijk et al., 2021)

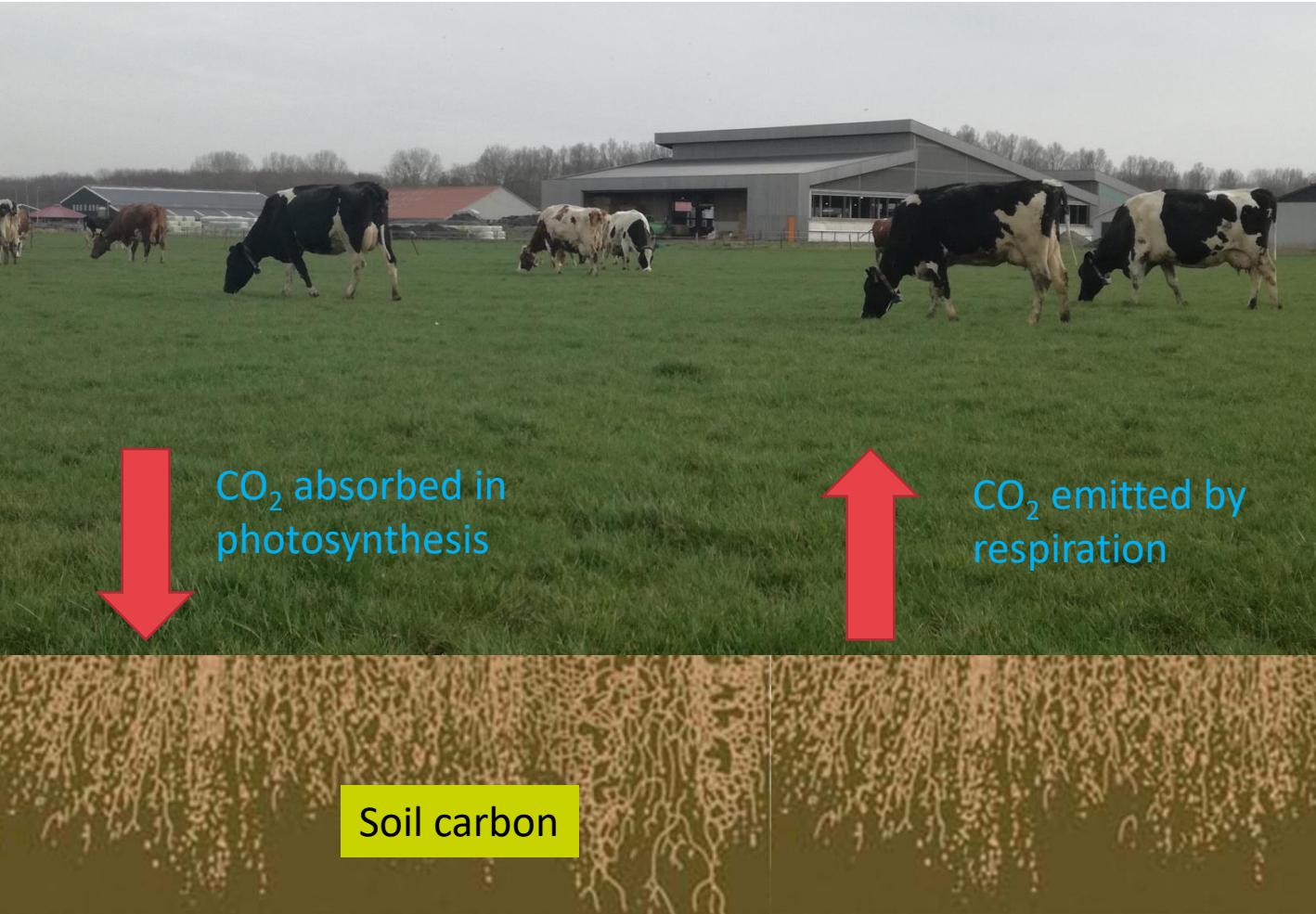
Figuur A Gemiddelde CH₄ emissie per behandeling (GK in blauw, WEI in groen en ZSV in geel) per periode (1, 2, 3) uitgedrukt als CH₄ productie per koe per dag (grafiek A), CH₄ intensiteit per kg meetmelk (grafiek B) en CH₄ opbrengst per kg DS opname (grafiek C), inclusief de standaard deviatie (zwarte lijnen).

Methaanemissie volledig graskuil, dag en nacht weiden, zomerstalvoeding (Klootwijk et al., 2021)

Figuur A Gemiddelde CH₄ emissie per behandeling (GK in blauw, WEI in groen en ZSV in geel) per periode (1, 2, 3) uitgedrukt als CH₄ productie per koe per dag (grafiek A), CH₄ intensiteit per kg meetmelk (grafiek B) en CH₄ opbrengst per kg DS opname (grafiek C), inclusief de standaard deviatie (zwarte lijnen).

Koolstofvastlegging

Opties graslandmanagement

Ecological Applications, 27(2), 2017, pp. 662–668
© 2016 by the Ecological Society of America

Grassland management impacts on soil carbon stocks: a new synthesis

RICHARD T. CONANT,^{1,2,4} CARLOS E. P. CERRI,³ BROOKE B. OSBORNE,¹ AND KEITH PAUSTIAN¹

¹*Natural Resource Ecology Laboratory, Colorado State University, 1499 Campus Delivery, Fort Collins, Colorado 80523 USA*

²*Institute for Future Environments, Queensland University of Technology, Brisbane, Queensland, Australia*

³*Universidade de São Paulo, Piracicaba, Brazil*

A synthesis of data from hundreds of studies on soil carbon responses to changes in management:

Management that tend to increase soil C (at rates ranging from 0.105 to more than 1 Mg C·ha⁻¹·yr⁻¹): improved grazing management, fertilization, sowing legumes and improved grass species, irrigation, and conversion from cultivation

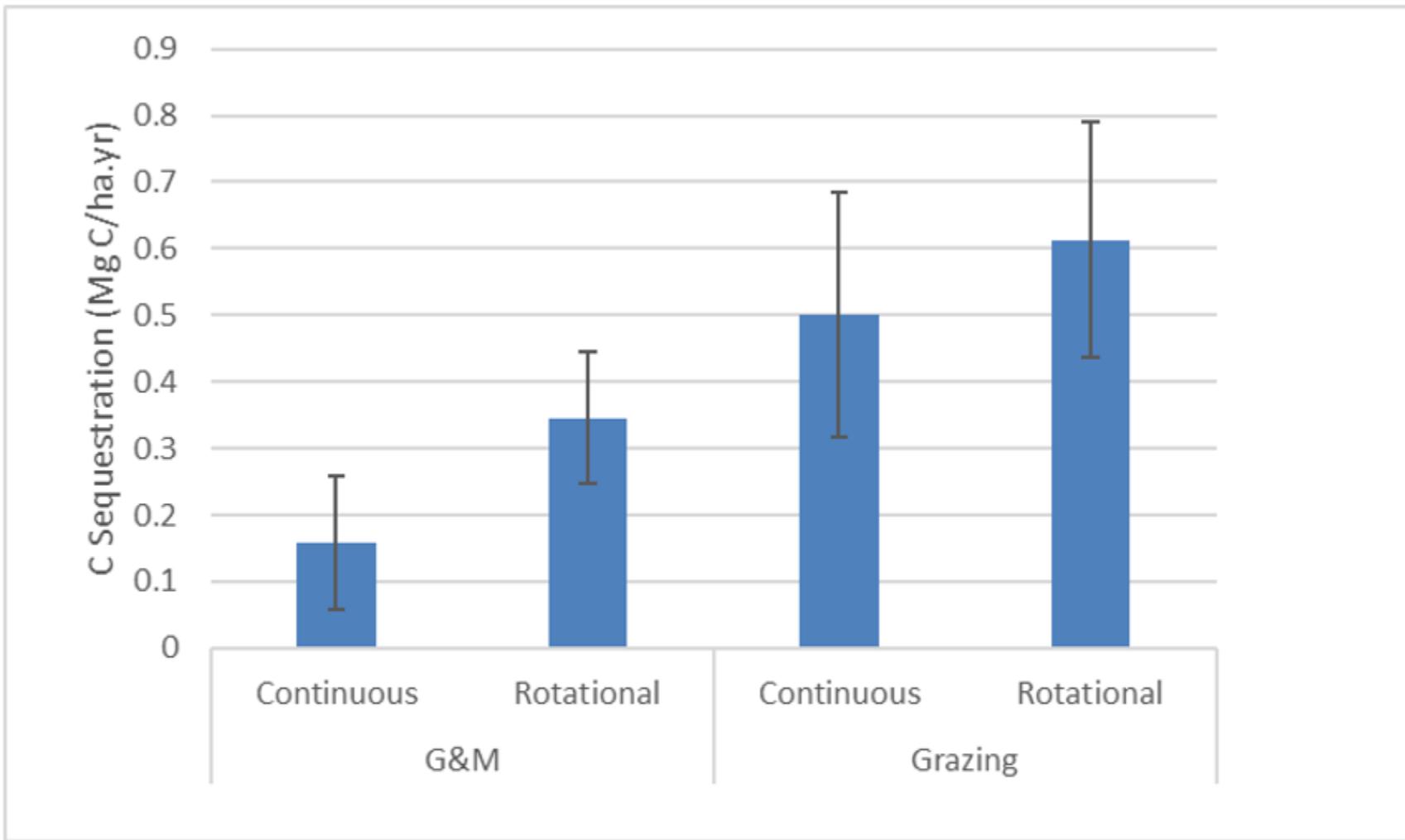
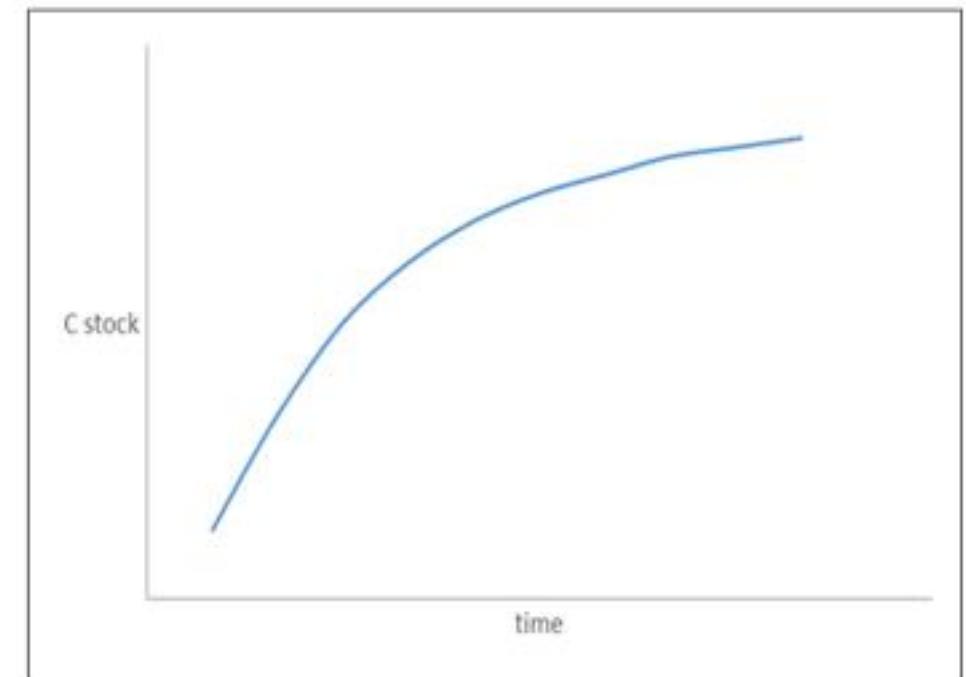
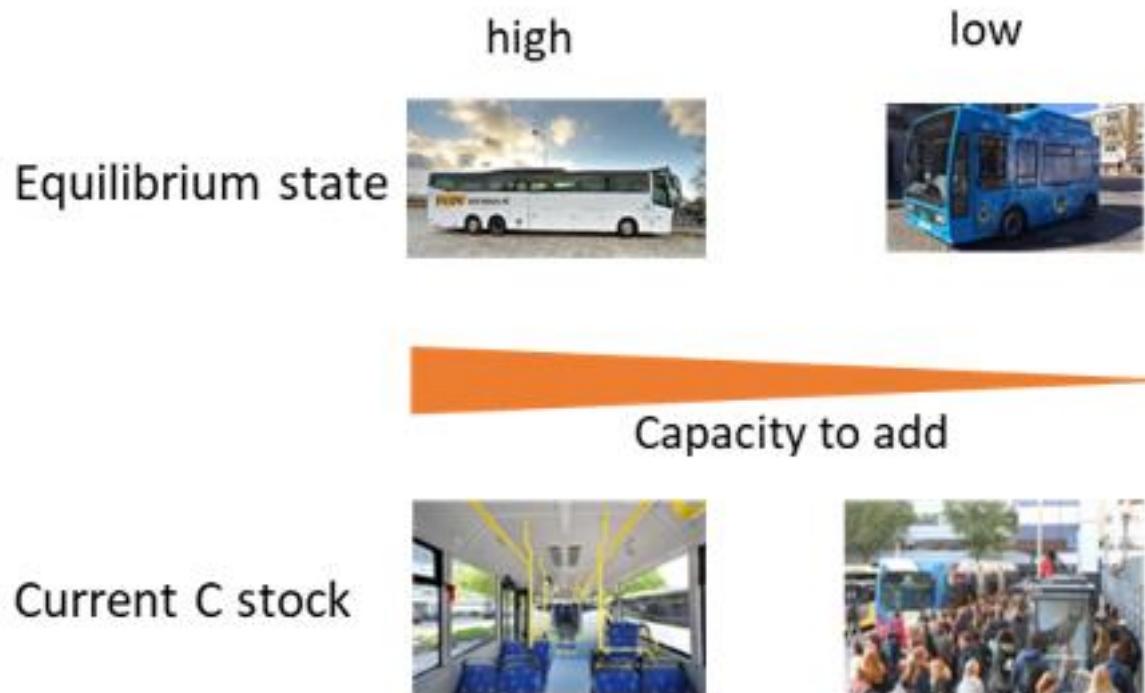

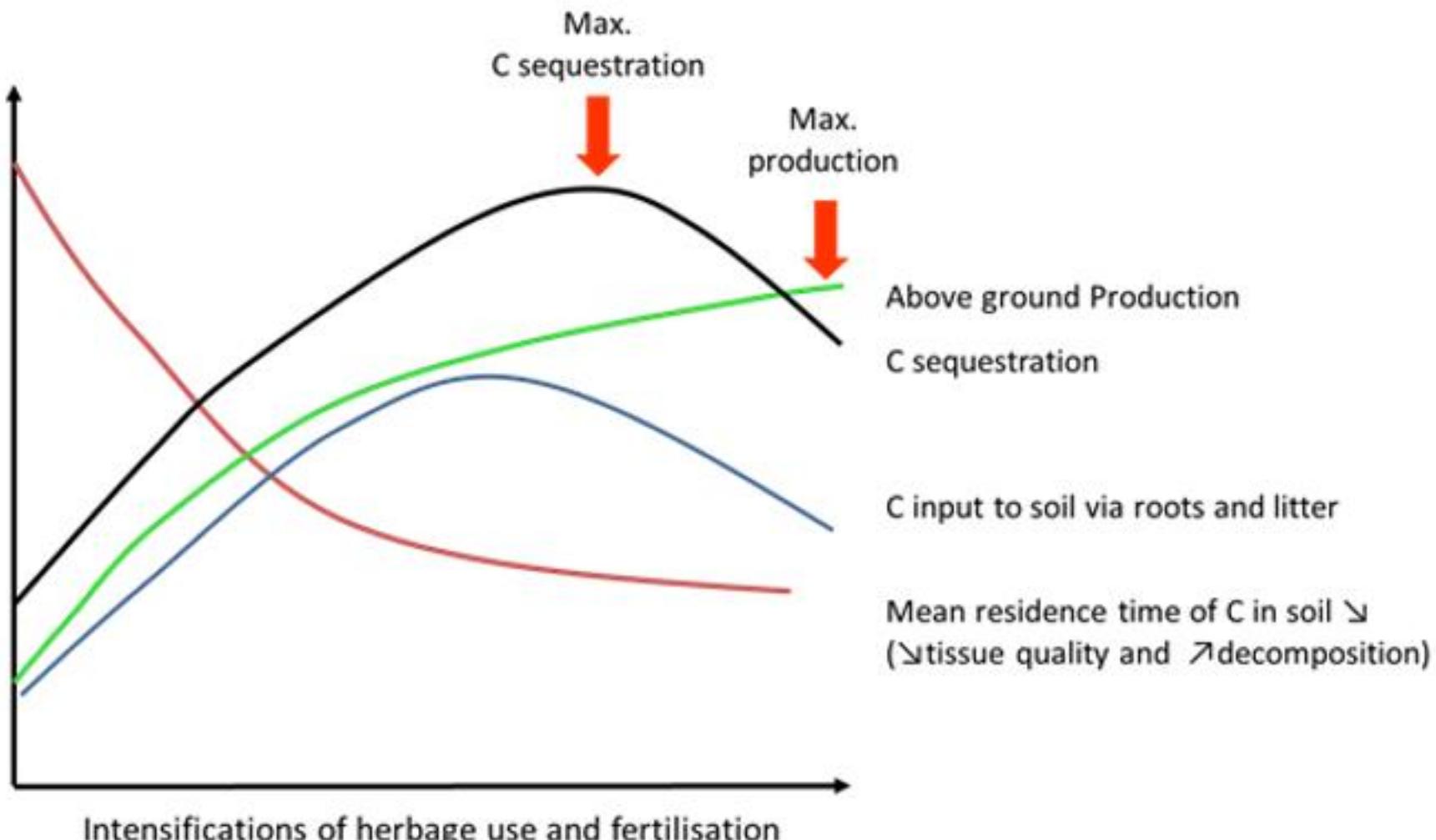
Figure 1. Mean carbon (C) sequestration rate ($\text{Mg C ha}^{-1} \text{yr}^{-1}$) for mixed grazing and cutting systems (G&M) or grazing only systems (Grazing) in the EU, NZ/AU, US and other countries (for details see Mini-paper 1, Van Eekeren *et al.*, 2018 based on quick scan of literature by K. Klumpp).

Factors affecting C sequestration rate (Van den Pol-van Dasselaar et al., 2018)

Het verhaal van de bus

Intensivering van gebruik (afgeleid van Soussana and Lemaire, 2014)

Belang van mind-set

Survey 500 studenten

Wil je aangeven hoe belangrijk je onderstaande thema's voor de melkveehouderij vindt?

1 = niet belangrijk

2 = neutraal

3 = een beetje belangrijk

4 = belangrijk

5 = heel belangrijk

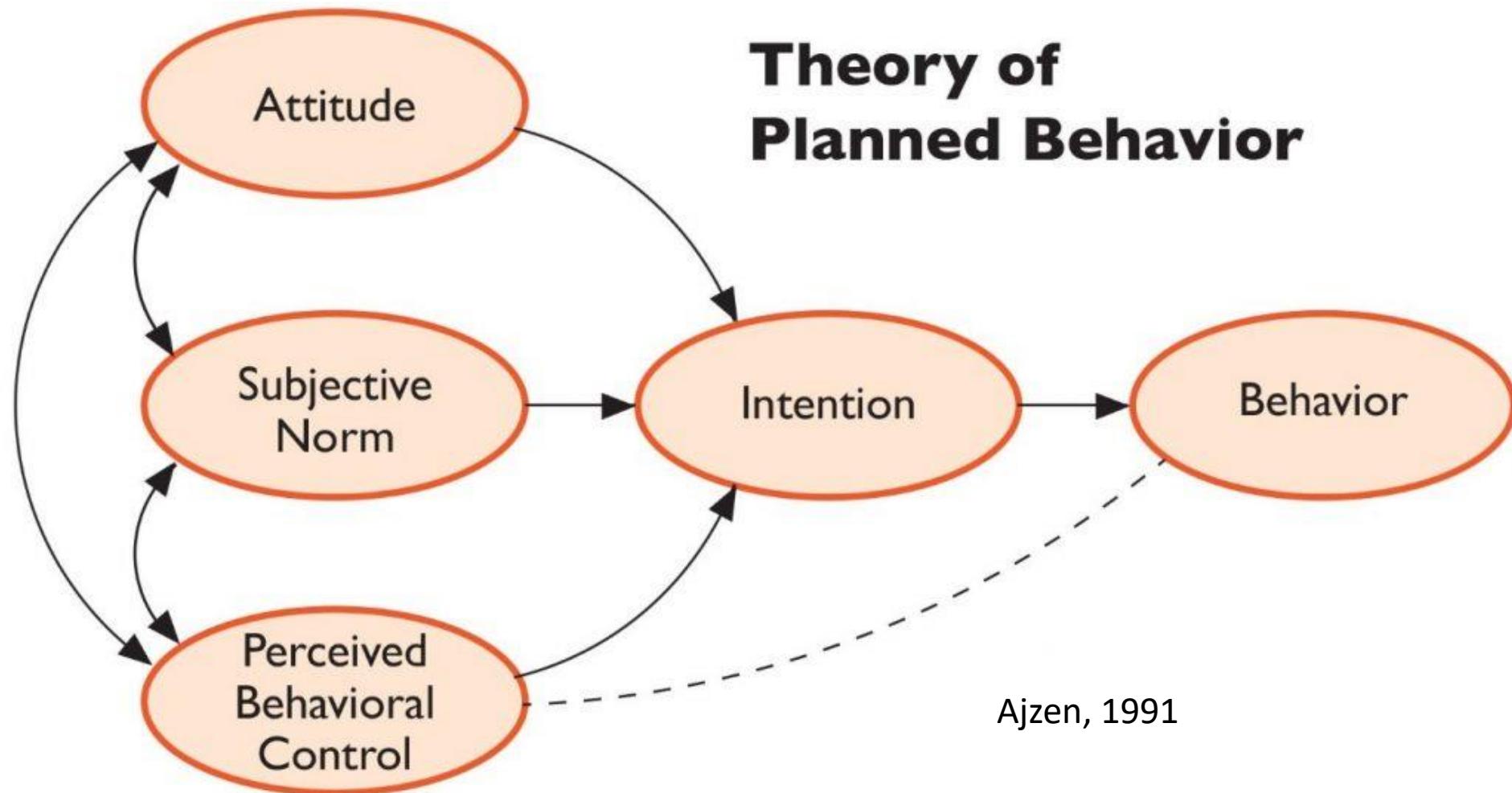
Belang van thema's in de melkveehouderij

1 = niet belangrijk, 5 = heel belangrijk

Van de Geest & Van den Pol, 2020

Mind-set en gedrag

Theory of Planned Behaviour

Gedrag wordt bepaald door:

Attitude / houding van mij

Normen van buiten

Gedachtes over of ik het kan

Omstandigheden

47%

van hoeveelheid beweiding verklaard !

Mind-set

Motivatie en houding consistent met bedrijfskeuzes

- Zwitserland (Baur, Dobricki & Lips, 2010)
- Nederland (Van den Pol-van Dasselaar, Philipsen & De Haan, 2016)
- Denemarken (Kristensen, Madsen & Noe, 2010; Becker, Kayser, Tonn & Isselstein, 2016)

Cognitieve dissonantie

Mind-set

Motivatie en houding consistent met bedrijfskeuzes

- Zwitserland (Baur, Dobricki & Lips, 2010)
- Nederland (Van den Pol-van Dasselaar, Philipsen & De Haan, 2016)
- Denemarken (Kristensen, Madsen & Noe, 2010; Becker, Kayser, Tonn & Isselstein, 2016)

Vermijden van cognitieve dissonantie

- veranderen van mening
- veranderen van gedrag
- veranderen van perceptie (Festinger, 1962)

Andere mind-set door onderwijs/training en veranderingen omgeving

- Wat werkt motiverend voor de grote groep?
  - Aansluiten bij integraal denkkader melkveehouders (regels, educatie en tools)
  - Zorg voor interactie (educatie) - groepsbijeenkomsten zijn effectief
  - Aansluiten bij kennisniveau melkveehouders en met de juiste toon (educatie) ('volgerboeren' en 'pilotboeren')
  - Sociale druk
  - Stimuleer investeren in machines en mestopslag (economie)
  - Maak zowel simpele als meer diepgaandere tools (tools)

Vb beloning ecosysteemdiensten: Carbon Fund in Portugal

Project Sown Biodiverse Pastures
Project Terrapríma/FPC 2009-2014

Quant. DESIGNAÇÃO

SEQUESTRO DE CARBONO EM
PASTAGENS SEMEADAS BIODIVERSAS
RICAS EM LEGUMINOSAS - PROGRAMA
DE APOIO A PROJETOS NO PAÍS.
19,08 HECTARES

FACTURA
nº 102
24.09.2010
E. UNIPESSOAL, LDA

IA
Importância

19,08 HECTARES	50,72	21%	967,74
			203,22
			1 170,96

Locais de cargo _____ Data / / Hora saída _____
Locais de desc. _____ Data / / Hora prov. _____

Grafite, Guedelha - Distrito: Guedelha - Cortejo - R. Lopes Pires, 50-52 - Portalegre - Telef. (045) 24423 - Contrib. 807 361 626 - Desp. S. E. A. F. de 88/06/27

Teixeira, Proença, Crespo, Valada & Domingos, 2015

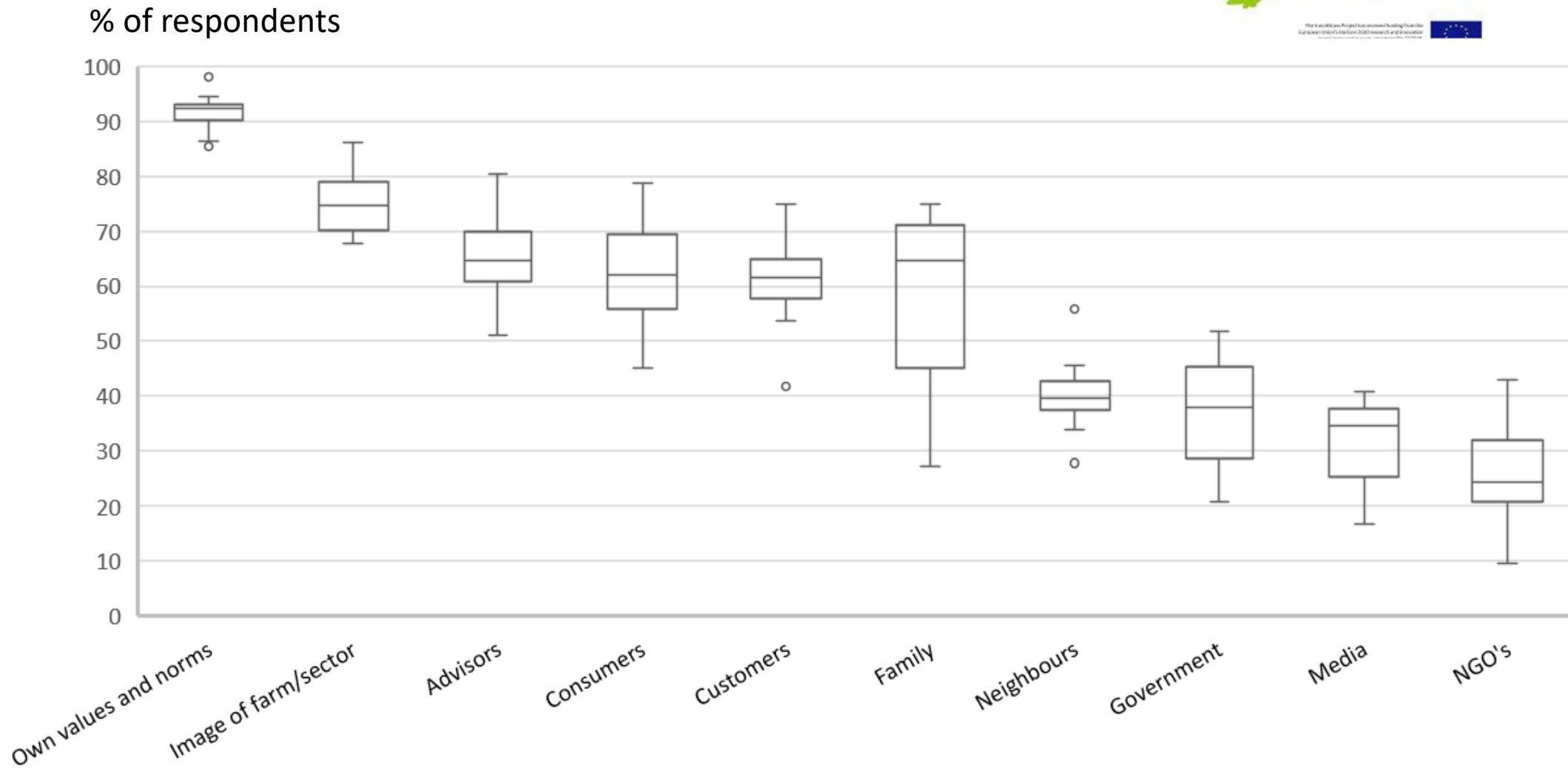
Survey >1,000 European
grassland farmers

Importance of people/items on decisions with respect to grasslands

Importance of people/items on decisions with respect to grasslands

Van den Pol-van Dasselaar, Baste-Sauvaire, Bogue, Carlsson, Delaite, Goliński, Isselstein & Peratoner, 2019

Take home message

- Geen zwart-wit verhaal
- Onze kennis over effect van maatregelen in de praktijk is nog onvoldoende
- Onze mind-set is belangrijk (mind-set van alle stakeholders)

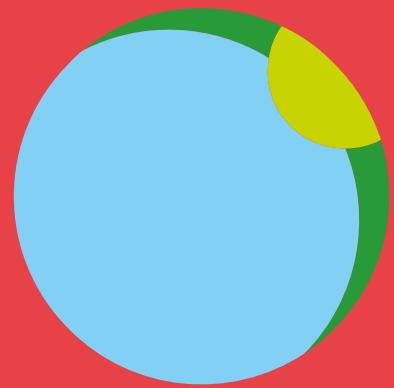

SIA Integrale aanpak ammoniak en methaan

Talent for development

a.van.den.pol@aeres.nl

AERES
UNIVERSITY OF
APPLIED SCIENCES
DRONTEN